
INDIVIDUELT SOLVENSBEHOV
30. SEPTEMBER 2010

Indhold	Side
1. Indledning	3
2. Proces for opgørelse af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov	4
2.1. Grundlag for kapitalstyring	4
2.2. Individuelt solvensbehov	6
3. Definitioner af de vigtigste risikotyper, som koncernen arbejder med.....	8
4. Metode og forudsætninger for stresstests.....	9
5. Supplerende oplysninger.....	10

1. Indledning

Formålet med denne redegørelse om individuelt solvensbehov er at opfylde oplysningsforpligtelserne i kapitaldækningsbekendtgørelsen nr. 1470 af 17. december 2009, bilag 20 samt Lov om Finansiell Virksomhed. Redegørelsen omfatter Danske Bank koncernen og de juridiske enheder Danske Bank A/S, delkoncernen Realkredit Danmark koncernen samt Realkredit Danmark A/S.

Redegørelsen er et supplement til den årlige publikation Risk Management fra Danske Bank koncernen, hvor yderligere information kan indhentes. Denne redegørelse indeholder bl.a.:

- beskrivelse af proces og metode til opgørelse af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov
- samlet opgørelse af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov
- definitioner af de vigtigste risikotyper, som koncernen arbejder med
- metode og forudsætninger for stresstests

Danske Bank koncernen arbejder koordineret med overvågning af risici via kredit- og risikoafdelinger i både Danske Bank A/S og Realkredit Danmark A/S. Realkredit Danmark A/S er et datterselskab af Danske Bank A/S og indgår i den samlede redegørelse for Danske Bank koncernen jf. kapitaldækningsbekendtgørelsen §60, stk. 7. Redegørelsen, herunder beskrivelsen af proces og metode til opgørelse af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov, er dækkende for de nævnte selskaber og offentliggøres på de respektive selskabers hjemmesider.

Konklusion

Danske Bank koncernens individuelle solvensbehov blev ved udgangen af september 2010 beregnet efter Basel II overgangsreglerne. Det individuelle solvensbehov udgjorde 87,5 mia. kr. svarende til 10,4 pct. af de risikovægtede aktiver. Sammenholdt med den faktiske basiskapital og solvensprocent på henholdsvis 146,6 mia. kr. og 17,4 pct. var der en massiv overdækning på 59,1 mia. kr.

Såfremt Basel II overgangsreglerne ikke var medregnet, ville det individuelle solvensbehov have svaret til opgørelsen efter Søjle I+, svarende til 9,8 pct. af de risikovægtede aktiver, hvilket ville have betydet en forøgelse af overdækningen på 4,8 mia. kr.

Ud over det internt opgjorte individuelle solvensbehov har koncernen taget hensyn til yderligere kapital i forhold til søjle I+ på 1,4 pct. af de risikovægtede aktiver.

2. Proces for opgørelse af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov

2.1. Grundlag for kapitalstyring

Danske Bank koncernens kapitalstyring skal sikre en effektiv kapitalanvendelse i forhold til koncernens overordnede kapitalmålsætninger. Koncernens risikoprofil fastlægges under iagttagelse af kapitalmålsætningerne og indebærer blandt andet, at der i koncernen skal være tilstrækkelig kapital til både at dække den organiske vækst samt løbende udsving i de risici, som koncernen har påtaget sig.

Koncernens kapitalstyringspolitikker og -metoder sikrer, at der er tilstrækkelig kapital til at dække de risici, der er forbundet med koncernens aktiviteter. Alle betydelige risici styres ved hjælp af avancerede metoder og justeres på baggrund af ekspertvurderinger. Grundlaget for kapitalstyring er udviklet over tid og vurderes løbende i forhold til internationale retningslinjer og best practice-anbefalinger. Koncernen følger nye nationale såvel som internationale tiltag, der kan have betydning for kapitalforholdene og grundlaget for kapitalstyringen.

Koncernen sikrer overholdelse af godkendte risiko-limits og risikoovervågning via en fast cyklus for rapportering af udviklingen i risikomål til bestyrelse og direktion.

Rapportering til bestyrelse og direktion omfatter blandt andet:

- Rapport omkring ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)
- Månedlig rapport om opfyldelse af kapital- og placeringsbestemmelser

Danske Bank koncernens ICAAP-rapport forelægges bestyrelsen til godkendelse hvert kvartal. En gang om året forelægges en udvidet ICAAP-rapport sammen med en detaljeret analyse af koncernens risikoprofil.

Danske Banks bestyrelse modtager blandt andet en månedlig rapportering og opgørelse af individuelt solvensbehov samt tilstrækkelig basiskapital, som gennemgås på de månedlige bestyrelsesmøder.

Kapitalstyringen er baseret på ICAAP. Koncernens ICAAP, herunder hver enkelt datterselskabs ICAAP, er det vigtigste element i kapitalstyringen. De lovgivningsmæssige rammer for kapitalstyringen findes i CRD¹ og består af tre søjler:

- Søjle I indeholder et regelsæt for opgørelse af kapitalkravet ud fra de risikovægtede aktiver for kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko
- Søjle II beskriver rammerne for ICAAP og tilsynsprocessen (SREP)
- Søjle III omhandler markedsdisciplin og stiller krav til oplysninger, der skal gives om risiko- og kapitalstyring

Hvor søjle I opgør risici og kapitalkrav ud fra ensartede regler for alle institutter, skal der i ICAAP under søjle II tages højde for de individuelle karakteristika i et givet institut, ligesom der skal inddrages alle relevante risikotyper, uanset om de indgår i søjle I eller ej. Endvidere dækker søjle II stresstests og tilsynsprocessen (SREP), som er en fortløbig dialog mellem finanstillsynet og et kreditinstitut om instituttets ICAAP.

I ICAAP foretager ledelsen en række vurderinger af risikoprofilen og opgør det individuelle solvensbehov på baggrund af blandt andet interne modeller for økonomisk kapital. ICAAP sikrer også tilstedeværelsen og udbygningen af tilstrækkelige risikostyringssystemer og indeholder kapitalplanlægning, herunder stresstests, der skal sikre, at koncernen har kapital nok de kommende år.

¹ Kapitalkravsdirektivet (CRD) er et EU-direktiv, der fastlægger reglerne for kreditinstitutters kapitaldækning. Direktivet er udarbejdet på baggrund af Basel II, der er et sæt internationale guidelines for kreditinstitutters kapitaldækning.

I koncernens ICAAP vurderes de væsentligste risici. Ud over risikotyperne under søjle I (kredit-, markeds- og operationel risiko) dækker ICAAP pensions-, forsikrings- og forretningsrisiko. Der foretages kvalitative tillæg til solvensbehovet, hvis resultatet af modelberegningerne ikke synes at være tilstrækkelig forsigtigt, f.eks. hvis koncernen skønner, at der er behov for en mere forsigtig tilgang, end hvad søjle I-reglerne eller den beregnede økonomiske kapital tilsiger. Der er etableret en proces, hvor tillæg bestemmes på basis af input fra interne eksperter.

Koncernen afsætter ikke kapital specifikt til dækning af likviditetsrisiko. I stedet anvendes stresstests. Koncernen anerkender betydningen af et stærkt kapitalgrundlag som udgangspunkt for en stærk likviditet.

Koncernen har en række forretningsmæssige aktiviteter. Disse aktiviteter kan overordnet inddeles i fem segmenter: bank-, markeds-, kapitalforvaltnings-, forsikrings- og overordnede koncernaktiviteter. Sidstnævnte dækker ledelsesmæssige aktiviteter, der ikke kan henføres til en enkelt aktivitet, men som understøtter alle aktiviteterne bredt. Hver aktivitet medfører forskellige risici, som hver især kan henføres til en af de syv hovedkategorier, der udgør en del af grundlaget for koncernens risikostyring.

Danske Bank koncernens risici							
Aktiviteter	Kredit risiko	Operational risiko	Markedsrisiko	Pensionsrisiko	Forsikringsrisiko	Forretningsrisiko	Likviditetsrisiko
Bankaktiviteter	✓	✓	✓			✓	✓
Markedsaktiviteter	✓	✓	✓			✓	
Kapitalforvaltning		✓				✓	
Forsikring (Danica)					✓		
Koncern aktiviteter		✓		✓	✓		

Regelgrundlaget for søjle II indeholder 17 risikoelementer, der i henhold til dansk lovgivning skal vurderes i ICAAP. Nedenfor vises de 17 elementer (rækkerne) i forhold til koncernens syv risikokategorier (kolonnerne). Tabellen viser også de elementer, der stresstestes.

Danske Bank koncernens risici								
Regulatoriske forhold	Kredit risiko	Operational risiko	Markedsrisiko	Pensionsrisiko	Forsikringsrisiko	Forretningsrisiko	Likviditetsrisiko	Stress test
Generelt, herunder strategiske planer	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Indtjening				✓			✓	✓
Vækst								✓
Kreditrisici	✓							✓
Markedsrisici			✓					✓
Koncentrationsrisici	✓		✓					✓
Koncernrisici					✓			✓
Likviditetsrisici							✓	✓
Operationelle risici		✓						✓
Kontrolrisici		✓						
Virksomhedens størrelse		✓						
Afviklingsrisici	✓	✓						
Strategiske risici						✓		✓
Omdømmerisici		✓				✓		✓
Renterisici uden for handelsbeholdningen			✓					✓
Eksterne risici		✓				✓		✓
Andre forhold				✓				✓

2.2. Individuelt solvensbehov

Det individuelle solvensbehov er den kapital, koncernen skal bruge for at dække alle sine risici, herunder det største af

- kapitalbehovet opgjort ved en intern model for økonomisk kapital
- kapitalkravet beregnet i søjle I tillagt kapitalbehov til at dække risici ikke omfattet af søjle I (søjle I+)
- kapitalbehovet i medfør af overgangsreglerne i CRD (hidtidige regler efter Basel I)

Økonomisk kapital

Koncernen anvender økonomisk kapital som en intern metode til måling af kapitalbehovet på 12 måneders sigt. Økonomisk kapital er et vigtigt element i stresstests og anvendes også til risikobaseret prisfastsættelse og allokering af kapital på baggrund af koncernens aktuelle kapitalniveau. Økonomisk kapital beregnes på baggrund af interne modeller og eventuelle tillæg baseret på kvalitative vurderinger.

Økonomisk kapital er den kapital, der er nødvendig for at dække uforudsete tab et år frem, givet et sandsynlighedsniveau på 99,97 pct. Dette sandsynlighedsniveau er valgt af hensyn til interne formål og afspejler Danske Banks langsigtede målsætning om en AA-rating. Ved opgørelsen af kapitalbehovet anvendes et 99,9 pct.-sandsynlighedsniveau i overensstemmelse med niveauet for søjle I-beregningerne. Forskellen er et udtryk for koncernens reservation af kapital til opfyldelse af rating-målsætningen.

Beregningen af økonomisk kapital baseres på aktuelle værdier (PIT-estimer) og afspejler dermed koncernens aktuelle risiko, i modsætning til søjle I+-beregningen, som er baseret på kreditrisiko-parametre, der enten er udtryk for en økonomisk afmatning eller et gennemsnit for konjunkturperiode (TTC-parametre). Økonomisk kapital er derfor normalt mere følsom over for konjunkturændringer.

Ved aggregering af den økonomiske kapital for forskellige risikotyper justeres der ikke for potentielle diversifikationsgevinster. Et foreløbigt forsigtigt skøn i en intern undersøgelse viser en diversifikationseffekt ved aggregering af kredit-, markeds- og operationel risiko på 10-20 pct. Dette skøn bygger på en fælles tabsfordeling baseret på en kombination af tabsfordelingerne for de tre risikotyper. Undersøgelsen bekræfter også, at resultaterne er relativt følsomme over for ændringer i de grundlæggende antagelser, f.eks. det aktuelle stressniveau i de finansielle markeder, korrelationen mellem forskellige risikotyper og den fordeling, beregningen er baseret på. På den baggrund har koncernen valgt ikke at medtage diversifikationseffekten i aggregeringen af risiko.

Søjle I+

Ved opgørelse af kapitalbehovet efter søjle I+ er der foretaget tillæg til kapitalkravet under søjle I for risici, som ikke er tilstrækkeligt dækket under søjle I. Det drejer sig eksempelvis om pensions- og forretningsrisici samt særlige kreditrisici i den aktuelle konjunktursituation. For såvel søjle I+ som økonomisk kapital foretages tillæg for at tage højde for eventuel usikkerhed ved risikomodellerne, og der inddrages løbende kvalitative vurderinger af, om kapitalniveauet er tilstrækkeligt til at dække koncernens risici.

Overgangsregler

Der er indført grænser for, hvor meget kapitalkravet kan reduceres for banker, der vælger at anvende de avancerede metoder til beregning af kreditrisiko. Sådanne reduktioner er indført gradvis frem til 2010. Overgangsreglerne er blevet forlænget og gælder indtil ultimo 2011. I 2010 kan kapitalkravet i henhold til Basel II overgangsreglerne maksimalt reduceres med 20 pct. af kapitalkravet under Basel I.

Der er i henhold til lovgivningen en vis valgfrihed af metode til opgørelse af det individuelle solvensbehov. Det er vurderingen, at koncernen har anlagt den fornødne forsigtighed:

- Kapitalkravet beregnet i søjle I tillægges kapital til dækning af risici, som ikke er omfattet af søjle I
- Koncernen tager højde for usikkerhed ved risikomodellerne, og der inddrages løbende kvalitative vurderinger af, om kapitalniveauet er tilstrækkeligt til at dække koncernens risici

Koncernens individuelle solvensbehov kan opdeles og henføres til de vigtigste risikotyper. Opdelingen er foretaget med udgangspunkt i koncernens økonomiske kapital ved 99,9pct.-fraktilen.

Danske Bank koncernen og Danske Bank A/S

DEKOMPONERING AF TILSTRÆKKELIG BASISKAPITAL OG INDIVIDUELT SOLVENSBEHOV

30. september 2010	Danske Bank koncernen		Danske Bank A/S	
	Mia. kr.	% af RWA	Mia. kr.	% af RWA
Kreditrisiko	51,4	6,1	51,4	7,8
Mærkedrisiko	7,3	0,9	7,3	1,1
Operational risiko	6,9	0,8	6,9	1,0
Øvrige risici	5,6	0,6	5,6	0,9
Internt opgjort tilstrækkelig basiskapital og individuelt solvensbehov	71,2	8,4	71,2	10,8
Tillæg for risici i søjle I+	11,5	1,4	-	-
Tillæg for overgangsregler	4,8	0,6	-	-
Tilstrækkelig basiskapital og individuelt solvensbehov	87,5	10,4	71,2	10,8
Basiskapital	146,6	17,4	143,2	21,7
Kapitalbuffer	59,1	7,0	72,0	10,9

Realkredit Danmark koncernen og Realkredit Danmark A/S

DEKOMPONERING AF TILSTRÆKKELIG BASISKAPITAL OG INDIVIDUELT SOLVENSBEHOV

30. september 2010	Realkredit Danmark koncernen		Realkredit Danmark A/S	
	Mia. kr.	% af RWA	Mia. kr.	% af RWA
Kreditrisiko	10,0	9,2	10,0	9,2
Mærkedrisiko	0,1	0,1	0,1	0,1
Operational risiko	0,6	0,6	0,6	0,6
Øvrige risici	0,3	0,2	0,3	0,2
Internt opgjort tilstrækkelig basiskapital og individuelt solvensbehov	11,0	10,1	11,0	10,1
Tillæg for risici i søjle I+	-	-	-	-
Tillæg for overgangsregler	13,2	12,2	13,2	12,2
Tilstrækkelig basiskapital og individuelt solvensbehov	24,2	22,3	24,2	22,3
Basiskapital	45,1	41,7	45,1	41,7
Kapitalbuffer	20,9	19,4	20,9	19,4

Danske Bank koncernens individuelle solvensbehov blev ved udgangen af september 2010 beregnet efter Basel II overgangsreglerne. Det individuelle solvensbehov udgjorde 87,5 mia. kr. svarende til 10,4 pct. af de risikovægtede aktiver. Sammenholdt med den faktiske basiskapital og solvensprocent på henholdsvis 146,6 mia. kr. og 17,4 pct. var der en massiv overdækning på 59,1 mia. kr.

Såfremt Basel II overgangsreglerne ikke var medregnet, ville det individuelle solvensbehov have svaret til opgørelsen efter Søjle I+, svarende til 9,8 pct. af de risikovægtede aktiver, hvilket ville have betydet en forøgelse af overdækningen på 4,8 mia. kr.

Ud over det internt opgjorte individuelle solvensbehov har koncernen taget hensyn til yderligere kapital i forhold til søjle I+ på 1,4 pct. af de risikovægtede aktiver.

Danske Bank koncernens økonomiske kapital udgjorde 8,4 pct. af de risikovægtede aktiver. Med 6,1 pct. udgjorde kreditrisiko langt den største andel af de enkelte risici, der er dækket af økonomisk kapital,

mens markedsrisiko og operationel risiko tilsammen udgjorde 1,7 pct. Øvrige risici, som svarer til 0,6 pct. af de risikovægtede aktiver, omfatter pensionsrisiko, forretningsrisiko og andre faktorer som f.eks. eventuelle kvalitative tillæg.

3. Definitioner af de vigtigste risikotyper, som koncernen arbejder med

- **Kreditrisiko**

Risiko for tab som følge af, at modparter, herunder debitorer, helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser over for koncernen. Kreditrisiko inkluderer følgende risikotyper:

- Landerisiko: Risiko for tab som følge af et lands økonomisk vanskeligheder eller politiske situation, herunder risiko for tab som følge af nationalisering, ekspropriering og gældsomlægning.
- Afviklingsrisiko: Risiko for tab som følge af afvikling af betalinger f.eks. betaling for valutatransaktioner og handel med værdipapirer, herunder derivater. Risikoen opstår, når koncernen afsender betaling, før det kan godtgøres, at modparten har opfyldt sine forpligtelser.
- Modpartsrisiko: Risiko for tab på derivatkontrakter som følge af en kundes misligholdelse af sine forpligtelser.

- **Markedsrisiko**

Risiko for tab som følge af, at dagsværdien af koncernens aktiver eller forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. Markedsrisiko består af

- Renterisiko
- Valutarisiko
- Aktierisiko
- Obligationsspændrisiko
- Inflationsrisiko
- Råvarerisiko

- **Operationel risiko**

Risiko for tab som følge af utilstrækkelige eller fejlagtige interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl samt eksterne begivenheder, herunder juridiske risici. Strategisk risiko og omdømmerisiko indgår ikke i definitionen.

- **Øvrige risici**

Øvrige risici omfatter pensionsrisiko, forretningsrisiko og andre elementer f.eks. eventuelle kvalitative tillæg.

Pensionsrisiko er den risiko, som koncernen har for krav om yderligere indbetalinger til ydelsesbaserede pensionsordninger til nuværende og tidligere medarbejdere.

Forretningsrisiko, herunder strategisk risiko og omdømmerisiko, er risiko for tab som følge af ændringer i eksterne eller interne omstændigheder, der skader koncernens omdømme eller indtjening. Denne risiko bestemmes primært af faktorer, der ligger uden for koncernens kontrol. Kort sagt er det risikoen ved at være til stede i markedet.

- **Andre tillæg**

Udover det internt beregnede individuelle solvensbehov har koncernen også taget hensyn til yderligere kapital i forhold til søjle I+ samt tillæg som følge af bindende overgangsregler.

For en yderligere beskrivelse af de enkelte komponenter henvises til Risk Management 2009, som findes på www.danskebank.com/ir.

4. Metode og forudsætninger for stresstests

Stresstests er en del af ICAAP og en vigtig metode til at analysere koncernens risikoprofil. Formålet med stresstest er at bestemme effekten af mulige negative begivenheder på koncernens kapitalkrav i søjle I og den økonomiske kapital. Stresstests udgør også en del af den interne kapitalplanlægning.

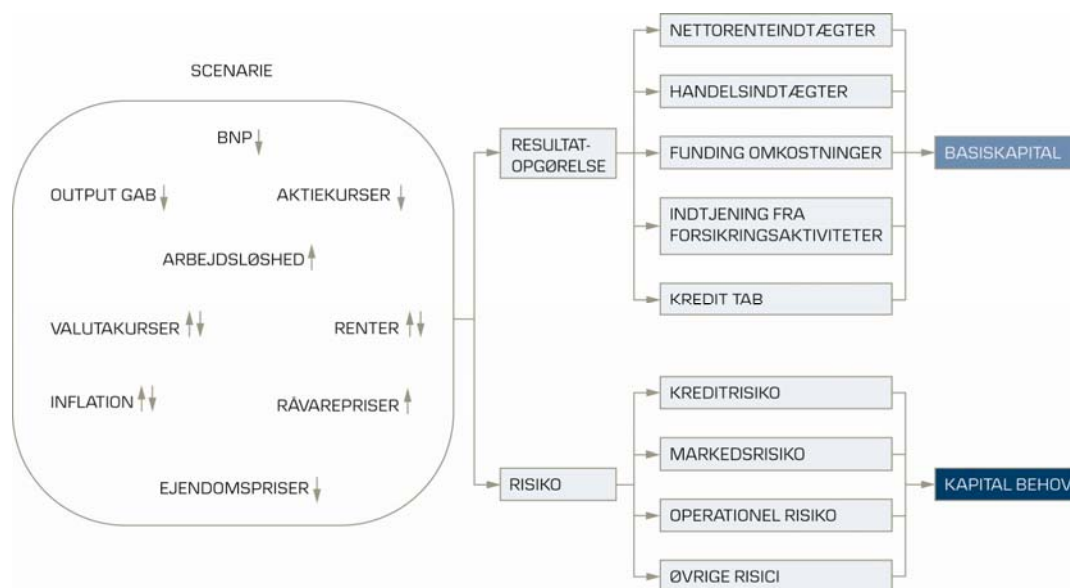
Ved opgørelse af det individuelle solvensbehov benyttes i henhold til lovgivningen et mild recession-scenarie. Koncernen benytter, i den interne kapitalplanlægning en række stresstest-scenarier, der er hårdere end mild recession.

Makrovariabel, pct.	Mild recession		
	År 1	År 2	År 3
BNP vækst	-0,5	1,4	2,2
Ændring i arbejdsløshed (procentpoint)	1,1	0,5	-0,3
Ejendomspriser	-4,6	-0,6	1,5

Note: Tallene er beregnet på baggrund af et RWA-vægtet gennemsnit af de markeder, koncernen opererer på.

Siden 2005 har koncernen gennemført kvartalsvise stresstests, der viser effekten af forskellige økonomiske scenarier af en varighed på tre til fem år.

Koncernens stresstestmetode består af fire trin: (1) valg af scenarie, (2) oversættelse af scenarie, (3) stresstestberegninger og (4) evaluering af resultater og metode. Koncernen evaluerer løbende hovedscenarierne og deres relevans. Mindst en gang om året analyseres de scenarier, der synes mest relevante i forhold til risici og den aktuelle økonomiske situation. Nye scenarier kan tilføjes. Scenarierne er en vigtig del af koncernens kapitalplanlægning i ICAAP.

Stresstestene viser, at koncernen er tilstrækkeligt kapitaliseret til at modstå effekten af de anvendte scenarier. I credit crunch-scenariet, som er et ekstremt scenarie, vil koncernen forsat være solvent, men det vil være nødvendigt med gradvis "management intervention".

5. Supplerende oplysninger

Redegørelsen opdateres kvartalsvist og offentliggøres samtidig med Danske Bank koncernens delårsrapporter og årsrapport. Redegørelsen kan downloades fra Danske Banks og Realkredit Danmarks hjemmesider (www.danskebank.com/ir og www.rd.dk/investor).

En detaljeret beskrivelse af Danske Bank koncernens risikoorganisation, kapitalstyring, risikoprofil, eksponering mv. findes i Risk Management-publikationen, som offentliggøres hvert år i forbindelse med koncernens årsrapport. Publikationen, som alene findes på engelsk, kan downloades fra www.danskebank.com/ir.